Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OP.050.58.2025.AK
4153094.16908176.13720093
Warszawa, 19-01-2026

Dotyczy: odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Stanisława Gawłowskiego podczas 48. posiedzenia Senatu RP w dniu 19 grudnia 2025 r. (znak: BPS/043-48-1255/25).
Temat: w sprawie nierówności finansowych na rynku w ramach systemu kaucyjnego

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska,
Marszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na przekazane oświadczenie złożone przez senatora Stanisława Gawłowskiego podczas 48. posiedzenia Senatu RP w dniu 19 grudnia 2025 r. (znak: BPS/043-48-1255/25), poniżej zamieszczam wyjaśnienia w zakresie systemu kaucyjnego. Przywołane przepisy dotyczą ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2025 r. poz. 870).

1. ***Czy do ministerstwa trafiają sygnały od uczestników systemu kaucyjnego dotyczące potencjalnych problemów związanych z terminami rozliczeń kaucji pomiędzy producentami a sieciami handlowymi? Czy ministerstwo zamierza podjąć działania legislacyjne w tym zakresie?***
2. ***Z jakiego powodu w przepisach nie zawarto terminów na rozliczanie kaucji pomiędzy producentami napojów a sieciami handlowymi analogicznych do terminów rozliczania kaucji pomiędzy producentami a operatorami systemu kaucyjnego? Czy ministerstwo zamierza podjąć działania legislacyjne zmierzające do wprowadzenia takich zmian w przepisach?***

Rozliczenia miedzy podmiotami znajdują się w zawieranych miedzy nimi umowach. W praktyce producenci napojów rozliczają się z hurtowniami najczęściej w ciągu 14–30 dni, a przy większych podmiotach do 45–60 dni. Między przedsiębiorcami termin zapłaty co do zasady nie powinien przekraczać 60 dni.

Dla poprawności rozliczeń między podmiotami istotne znaczenie ma prawidłowe ustalenie momentu powstania obowiązku pobrania kaucji, który powstaje z chwilą dokonania sprzedaży produktu do sieci handlowej. Zgodnie z art. 40g ust. 16 ustawy kaucję pobiera się na etapach dystrybucji produktu w opakowaniu, o którym mowa w załączniku nr 1a do ustawy, będącego napojem, poprzedzających sprzedaż tego produktu użytkownikowi końcowemu oraz od użytkownika końcowego nabywającego ten produkt.

Ze względu na terminy dokonywania rozliczeń pomiędzy podmiotami, które wynikają z zawieranych umów, MKiŚ nie widzi konieczności wprowadzania zmian w przepisach w tym zakresie.

3. ***Czy ministerstwo zamierza przeprowadzić audyt funkcjonowania systemu kaucyjnego także pod kątem jego wpływu na sytuację finansową producentów napojów oraz zasady uczciwej konkurencji na polskim rynku? Jeśli tak, to kiedy i w jakim zakresie taki audyt jest planowany?***

W tym momencie nie ma jeszcze polskiego, reprezentatywnego badania ex-post pokazującego rzeczywistą strukturę i wielkość kosztów działania systemu. Ministerstwo Klimatu i Środowiska ze względu na zbyt krótki termin od momentu uruchomienia systemu i zbyt mało podmiotów biorących udział prowadzonych punktów zbiórki, nie posiada danych o poniesionych kosztach w związku z wdrażaniem systemu. OSR przygotowane do projektu nowelizacji ustawy kaucyjnej przewiduje prowadzenie ewaluacji ex-post, ale to wymaga pełnego roku danych i sprawozdań (w tym danych o niezwróconych kaucjach, przepływach finansowych, kosztach logistyki i serwisowania, wpływie opłaty manipulacyjnej itp.). W związku z przesunięciem terminu uruchomienia systemu na 1 października 2025 r., jakakolwiek ewaluacja funkcjonowania będzie możliwa najwcześniej po pełnym roku działania, tj. po rozliczeniu roku 2026.

4. ***Czy ministerstwo przed uruchomieniem systemu kaucyjnego przeprowadziło analizy w zakresie wpływu jednej wysokości kaucji dla wszystkich produktów w butelkach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych na cenową dostępność dla polskich konsumentów produktów z tańszych i droższych kategorii cenowych?***

Wysokość kaucji w kwocie 0,50 zł na opakowania z tworzyw sztucznych i puszki metalowe odpowiada średniej wysokości kaucji w krajach europejskich.

Odpowiednia wysokość kaucji zachęci konsumentów do zwracania opakowań objętych systemem kaucyjnym, co wpłynie na wzrost ilości selektywnie zebranych odpadów opakowaniowych objętych tym systemem, a w konsekwencji może zwiększyć ich wykorzystanie jako surowców wtórnych oraz zmniejszyć zużycie surowców potrzebnych do produkcji nowych opakowań.

Poza przywołanymi danymi w OSR do projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wysokości kaucji dla poszczególnych rodzajów opakowań objętych systemem kaucyjnym nie prowadzono odrębnych badań ryku i analiz w zakresie możliwych zmian wysokości kaucji oraz nie prowadzono oddzielnych analiz wpływu regulacji na rynek producentów napojów.

5. ***Czy ministerstwo przed uruchomieniem systemu kaucyjnego przenalizowało wpływ tego rozwiązania na zasady gospodarki wolnorynkowej i konkurencję na polskim rynku? Jeżeli tak, to proszę o wskazanie tytułów tych analiz oraz raportów, ich autorów, a także dat ich sporządzenia.***

W Polsce wpływ na konkurencyjność handlu i MŚP był analizowany w raportach doradczych oraz szeregu stanowisk organizacji biznesowych i branżowych. MKiŚ nie prowadził własnej analizy wpływu uruchomienia systemu kaucyjnego na konkurencyjność przedsiębiorstw.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Dw. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM